

sagedus väike (vt. aritmogr. XXVIII), kuna talvel udu sageli nii tugev on, et pilvitust üldse ei näe. Mainitav on ka, et talve-poolaastal pilvitus on hommikuti suurim ja kahaneb päeva jooksul kuni õhtuni, sellal kui suvel maksimum lõunatundidel esineb.

Aritmogramm-tabel XXXII.

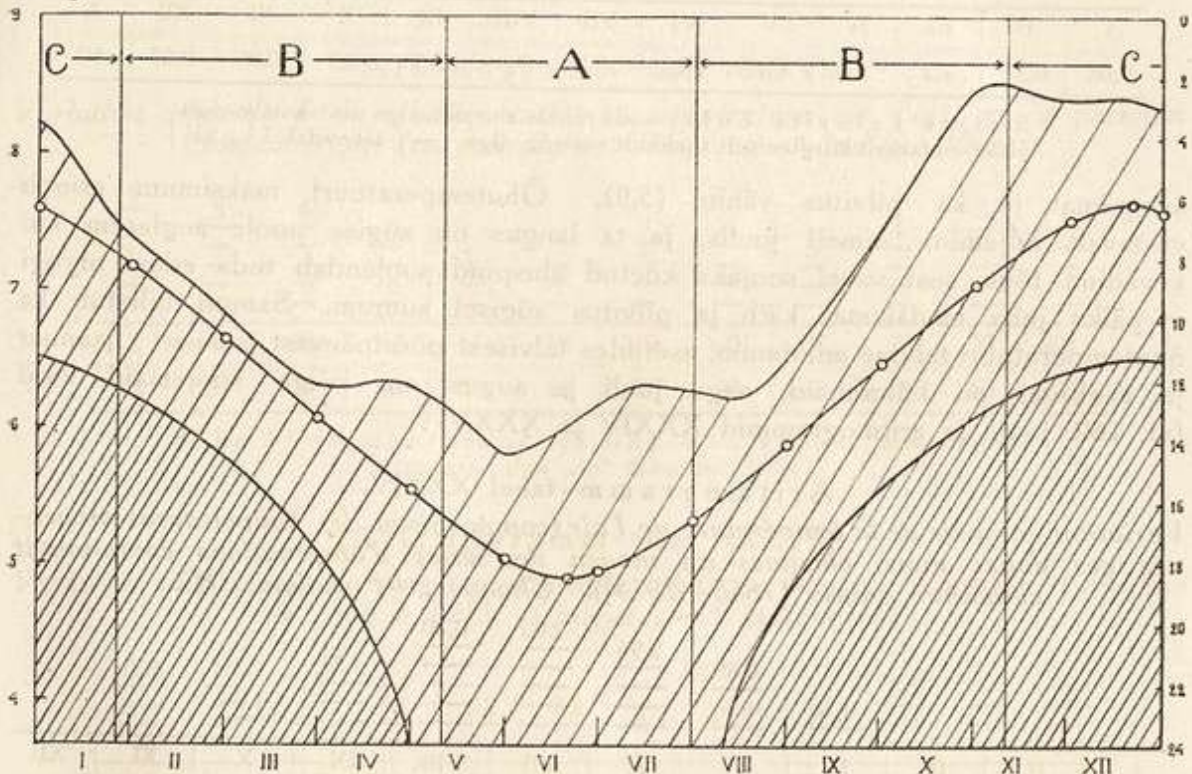
Variation annuelle du nombre moyen des jours brumeux.

<u>0,9</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	=	0,4	0,7	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>	<u>0,8</u>	<u>0,7</u>	=	<u>0,6</u>	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	aastas
2,9	2,1	3,1	2,0	0,4	0,7	1,2	2,2	3,8	4,7	4,0	3,6	30,7

Kesk. udupäevade arv (1866–1915) Tartus (iga „—“ tähendab üht päeva).
Tartu Meteoroloogia-observaatoriumi andmeil (25t).

Üldiselt on pilvitus vähim suvel, suurim talvel ja sügisel, kuna selgeid päevi on kõige rohkem kevadel.

Kõrvutame päeva pikkust resp. heledust ning taevakatet resp. selgust, siis saame Tartu jaoks järgmise kujuka võrdluspildi (vt. 165. joon.), millest näeme märgatavat ühist tendentsi.

165. joon. Öö, hämariku ja päeva pikkus ning taevakate Tartus.

La durée du jour, de l'aurore, du crépuscule, de la nuit et le degré de la nébulosité.

Alumine joon näitab öö, alumise ja teise vahemik hämariku ning teine päeva pikkust (skaala paremal — tunnid), pealmine joon märgib taevakatet $\frac{1}{10}$ -des (skaala vasakul). Rõht-teljel kuud.
A — heledad, B — jumedad, C — sumedad ööd-päevad.

Päeva resp. päikese kiirgumise kestus ja horisondi kõrgus määrab peale muu ka kiirgumise rohkuse ja tugevuse. Batchelder'i järele oleks Tartu rööbiku keskmine aastatemperatuur umbes 0° (põhja-poolkera 50° laiuskraadil $+5,8$ ja 60° laiuskr. — $1,2$). Tõeliselt osutavad aga Tartu viiekümne-aastased vaatlused